

les til salg. Disse lejes ofte af stationspersonale, der skal åbne stationen tidligt om morgenen, hvilket gør det ulige lettere for DSB at ansætte personale til visse tidlige morgenvagter. Bl. a. muliggør det, at yngre ansatte uden bil som led i deres karriere i en periode kan betjene en mindre station alene.

En del selvstændige boliger er således beliggende i forhold til spor og adgangsveje, at udskillelse til salg ikke kan ske. Disse udlejes.

Herudover råder DSB stadig over et antal lejeboliger, som kan gøres til genstand for salg. Tidligere er et stort antal solgt til deres hidtidige lejere. Denne politik fortsættes, hvilket dog i en lang række tilfælde må afvente udløb af igangværende lejemål.

Lejen for boliger som udlejes til eget personale, og hvor lejen fastsættes i overensstemmelse med Finansministeriets cirkulære ud fra beliggenhed, udstyr og tilstand samt løbende reguleres med prisudviklingen, udgjorde i 1987 8 mill. kr. Udgifterne udgjorde tilsvarende knapt 10 mill. kr. For den del af boligmassen, der udlejes til »fremmede« på fuldt kommercielle vilkår, gælder, at den årligt giver DSB et driftsoverskud på ca 2 mill. kr.

Som nettostyret virksomhed har DSB et kraftigt incitament til at sikre de størst mulige salgs- og lejeindtægter for arealer og bygninger, der ikke længere indgår i driften. I 1989 forventes samlede salgs- og lejeindtægter for bygninger og arealer på godt 100 mill. kr., som indgår i DSBs nettotal. Godt 90 pct. af det anførte beløb vedrører lejeindtægten, der løbende reguleres ud fra kommercielle vurderinger og den almindelige prisudvikling.

Med henblik på en forøget indsats på dette område har DSB etableret en særlig enhed for kommerciel ejendoms- og arealforvaltning.

Spørgsmål 2:

»Ad underkonto 41.02 Forpagtningsafgift ønskes en oversigt over DSBs indtægter og udgifter i forbindelse med forpagtning af restauranter, cafeterier, kiosker o. lign. samt en generel redegørelse for DSBs forpagtningsaftaler og herunder rentabiliteten set fra DSBs side.«

Svar:

DSB har bortforpagtet driften af sine aktiviteter i forbindelse med kiosker, restauranter, tax-free butikker og trafikreklamer til private virksomheder. De tre statsforpagtninger er:

- DSB restauranter og kiosker A/S
- DSB færgerestauranter, færgekiosker og tax-free shops A/S
- Trans-Media

Relationerne mellem den enkelte statsforpagtning og DSB er reguleret ved en statsforpagtningsaftale, hvori hovedprincippet er, at DSB stiller et kapitalapparat til rådighed for statsforpagtningen og til gengæld modtager en forpagtningsafgift. Statsforpagtningerne driver langt den overvejende del af enkeltaktiviteterne i eget regi, men visse aktiviteter er dog videreforgaget til underforpagtere.

DSBs indtægt fra statsforpagtningerne består i forpagtningsafgifterne, som er specificeret i bilagte oversigt for 1987: for 1989 forventes stort set samme fordeling. DSBs udgifter på området går dels til kapitalapparatet, husleje m. v., dels til forskellige tilskud og overskudsdelinger og dels til administration af forpagtningsområdet. Tal herfor findes også i tabellen.

DSB har to »ligeberettigede« hovedmålsætninger for forpagtningsområdet. Den ene er at opnå et overskud af forpagtningsaktiviteterne. Den anden er, at forpagtningsaktiviteterne skal bidrage til at gøre DSBs samlede tilbud til kunderne så attraktivt som muligt.

Den første af de to hovedmålsætninger indebærer, at statsforpagterne inden for en ramme- og målstyring har ret frie hænder til disponering - bl. a. på overenskomst- og indkøbsområdet.

Den anden hovedmålsætning indebærer, at der i aftalerne med forpagterne er mulighed for at stille visse krav til bl. a. åbningstider, sortiment og indretning/udseende af salgssteder, hvilket indebærer, at en rentabilitetsvurdering af DSBs forpagtningsaktiviteter ikke snævert kan baseres på disse aktiviteter isolerede resultat.